

UDRUGA ANTIFAŠISTIČKIH BORACA
I ANTIFAŠISTA LIBURNIJE
PODRUŽNICA MATULJI
Trg Maršala Tita br. 11
51211 Matulji
Matulji, 15.02.2014.

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2013. GODINU

Aktivnosti Podružnice Matulji UABA Liburnije u tijeku 2013. godine kretala su se u pravcu obilježavanja značajnih datuma vezanih za NOB-u kao i aktivnosti vezanih za moderno uređenje Spomen - muzeja Lipa pamti.

Podružnica Matulji već niz godina brine o spomeničkoj baštini NOB-e na području Općine Matulji uz veliku podršku i potporu Općine Matulji u saniranju i obnovi pojedinih spomenika i spomen ploča na području općine.

Na području Općine Matulji ukupno je 19 spomenika, 1 spomen - kosturnica, 2 spomen - groblja i 14 spomen – ploča podignutim u sjećanje na poginule borce i žrtve fašističkog terora te mjestima značajnim za NOB-u.

Članovi Podružnice uz obilazak spomenika, odavanje počasti palim borcima i žrtvama fašističkog terora na tim mjestima evociraju uspomene na događaje i ljude koji su poginuli u Drugom svjetskom ratu na našem području da bi nam podarili slobodu.

Značajno mjesto koje pohodi gotovo uvijek i delegacija talijanskih antifašista je spomenik komandantu partizanske brigade „Triestina“ Giovanniu Zoli gdje se osim međunarodne suradnje s antifašistima Italije i mlađim generacijama prenose poruke da antifašizam nema granica.

Članovi Podružnice su i ove godine dočekali grupe učenika iz Buzeta te ih upoznali sa spomenicima u selu Mune i u Lipi s ciljem ukazivanja na strahote koje donosi fašizam u kojem su na području naše općine potpuno uništena sela Velike Mune, Male Mune, Žejane, Frlanija kao i selo Lipa gdje je pored uništenja sela ubijeno i cjelokupno zatečeno stanovništvo. Pored toga učenici su upoznati i s podatkom da su u NOR-u poginula 252 borca i 348 žrtava fašističkog terora te uništeno i opljačkano 445 kuća i 401 štala .

Mladima iz opatijskih škola uz spomenik u Rukavcu održan je također sat povijesti o teškom životu našeg stanovništva nakon Rapalskog ugovora te njihovoj čežnji za slobodom i žrtvama koje su tadašnje generacije bile spremne dati pa i svoje živote za svoju slobodu i slobodu budućih generacija.

U suradnji s Osnovnim školama „ Dr Andrija Mohorovičić“ - Matulji i „Drago Gervais“ – Brešca, uz podršku Općine Matulji, organiziran je posjet učenika osmih razreda izložbi u Muzeju Grada Rijeke na temu Pazin – Pariz 1943. - 1947. u cilju upoznavanja ove populacije mladih s ovim dijelom naše povijesti.

Kroz duži niz godina članovi ove Podružnice pokretali su inicijativu za uređenjem Muzejske zbirke u Lipi uz želju da dobije svoje mjesto u povijesti koje zaslužuje kao jedno od tri mjesta, prema kriterijima Ujedinjenih naroda, koja su u Drugom svjetskom ratu, uz Lidice iz Češke i Oradoura iz Francuske, u cijelosti spaljeni i svi zatečeni stanovnici ubijeni.

Moramo reći da je uz svekoliku podršku i angažman Općine Matulji, PGŽ patronat nad Muzejom u Lipi preuzeo Povijesni i pomorski muzej Hrvatskog primorja Rijeka, te da je Općina Matulji unatoč kriznim vremenima osigurala potrebna sredstva za cjelokupno saniranje zgrade i unutrašnjeg prostora Muzeja u Lipi, a dio sredstava je osigurala i PGŽ.

U muzeju će biti uređen muzejski postav od strane stručnjaka iz Povijesnog i pomorskog muzeja Hrvatskog primorja Rijeka i otvoren u povodu 70. godišnjice stradanja ovog sela i njenih stanovnika.

Time će se ponovno otvoriti mogućnost da se u Muzeju Lipa održava sat povijesti za učenike srednjih škola i viših razreda osnovnih škola iz područja naše županije. Pojedini članovi Podružnice dali su aktivan doprinos u pripremi knjige o stradanjima u Lipi kojom se želi uz 70. godišnjicu stradanja sela Lipe i njenih stanovnika osvijetliti i ovaj dio povijesti našeg kraja.

Članovi Podružnice Matulji sudjeluju na svim lokalnim, regionalnim manifestacijama te je tako tijekom ove godine realiziran posjet Kumrovcu, Lidicama u Češkoj, Gonarsu u Italiji Oradouru u Francuskoj. Članovi Podružnice su prisustvovali 68. „Memorijalu 26.smrznutih partizana“, Goranovom proljeću u Lukovdolu, obljetnici obnavljanja brigade „Vladimir Gortan“ na Učki, obilježavanju obljetnice iskrcavanja na istarsku obalu u Mošćeničkoj Dragi, obilježavanju obljetnice stradanja mjesta Lipe, obilježavanju obljetnice stradanja mjesta Žejane, Male i Velike Mune, obilježavanju Dana pobjede nad fašizmom u Primorsko-goranskoj županiji u Pasjaku, obilježavanju Dana antifašističke borbe naroda Hrvatske, Dana borbe protiv fašizma, Dana podhumskih žrtava i Dana domovinske zahvalnosti, kao i Spomen - dana Pazinskih odluka o sjedinjenu Istre i otoka s maticom zemljom i Dana sjećanja na mrtve. Pored toga članovi naše Podružnice prisustvovali su komemoraciji na Spomen - kosturnici Hreljin, na međunarodnoj komemoraciji u Gonarsu i komemoraciji u istarskom mjestu Šaini.

Suradnja s Udrugom iz Domovinskog rata sa područja Općine Matulji odvijala se je kroz zajedničku komemoraciju poginulim u NOB-u i Domovinskom ratu.

Šezdeset članova Podružnice Matulji izvršilo je i obilazak spomenika u gradovima Buzet, Rovinj i Pazin kao i upriličilo susrete s predstavnicima UAB-a iz tih gradova u cilju doprinosa naše Podružnice obilježavanju 70. godišnjice podizanja ustanka naroda Istre i donošenja Pazinskih odluka.

Članovi Podružnice su posjetili i svoje oboljele i onemoćale članove i uručili im blagdanske čestitke i skromne poklone

Upravo pri završetku 2013. godine pokrenuta je inicijativa za otvaranje web stranice Udruge što će doprinijeti kvalitetnijem informiranju članova Podružnice ali i svih zainteresiranih građana za rad i aktivnost ove Podružnice.

Značajno povećanje broja članova ove podružnice sa 70 na 170 članova ostvareno je uglavnom tijekom 2013. godine i manjim dijelom u 2012. godini. čime se povećava utjecaj i značaj ove Podružnice u zaštiti povijesne baštine antifašizma naše općine i značaja promicanja antifašizma kao načina življenja.

Predsjednica

Olivija Sušanj